

(overkoepelend)

Programma 2009 – 2010

Coördinatieplan Rampenbestrijding Waddenzee

Vastgesteld door de Beheercommissie op 28 november 2008

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Structuur en werkzaamheden	5
Overlegstructuur.	5
Werkzaamheden 2009	5
2.1 A. De bestuurlijke coördinatie.	5
2.2 B. De operationele coördinatie	6
2.3 C. De communicatie.	7
2.4 D. Het opleiden en oefenen.	8
2.5 E. Het onderzoek.	8
Bijlage I, Overzicht doorlopende werkzaamheden	9
Bijlage II, CRW begroting 2009.	10

Gerelateerde producten:

- Meerjaren opleiding- en oefenbeleidsplan 2009 - 2013
- Multidisciplinair oefenjaarplan 2009

1. Introductie

Op 28 november 2008 wordt de Stuurgroep van het Coördinatieplan Rampenbestrijding Waddenzee, het CRW, gevraagd het vierde CRW Jaarprogramma 2009 – 2010 vast te stellen.

Dit vierde Jaarprogramma bestaat uit twee onderdelen: dit overkoepelende programma (met als bijlage onder andere de begroting voor 2009) en het Multidisciplinair Jaarplan oefenen 2009. Aan de basis van het Jaarprogramma liggen twee documenten: het (Concept) Meerjaren Opleiding- en Oefenbeleidsplan 2009 – 2013 en het rapport over de evaluatie van het CRW, die beide eveneens op 28 november aan de Stuurgroep worden voorgelegd. Daarnaast is het landelijke project Waterrand (zie volgende bladzijde) van grote betekenis voor de inhoud en koers van het CRW.

De meest relevante punten uit het Jaarprogramma zijn:

- De regio Fryslân is benoemd als coördinerende regio met de inzet van een hiervoor vrijgemaakte functionaris;
- De kwetsbaarheids analyse en de toevoeging van een incidentscenario losgeslagen schepen en/ lading, de RWS risicoanalyse en de 'risicomaatlat';
- De opleiding- en oefenbeleidsprioriteiten;
- De uitvoering met bijbehorende organisatie, structuur, kwaliteitsborging en inspanningsverplichting en evaluatie.

Net als de voorgaande jaren heeft een groot aantal werkzaamheden en activiteiten een doorlopend of cyclisch karakter. Uiteraard is de inzet er op gericht om ieder jaar een verdiepingsslag te maken.

Voor 2009 betekent dit dat:

- Er een vervolg komt op de in 2008 uitgevoerde evaluatie. Het CRW wordt omgevormd naar een Incidentbestrijdingsplan met de Waterrand afspraken als uitgangspunt;
- De verdere operationalisering van het CRW door het door het Waddenzeebreed Waddex en de implementatie van de diverse afspraken uit de Waddex- en Waterrand werkgroepen;
- Het Meerjaren Multidisciplinair Opleiding- en Oefenbeleidsplan 2009 – 2013 ten grondslag ligt aan het Oefenjaarplan 2009, waarin onder andere is afgesproken dat:
 - Er een vervolg komt op de bestuurlijke oefening van 2008. Deze wordt in 2009 georganiseerd door de Hulpverleningsdienst Fryslân;
 - Er een aantal operationele veerboot- en Wadloopoefeningen worden uitgevoerd;

Daarbij willen we signaleren dat de uitkomsten van de hiervoor genoemde processen en acties, na goedkeuring van de CRW Stuurgroep kunnen leiden tot aanpassing van het CRW – plan.

Nadat de Stuurgroep het Programma heeft vastgesteld, worden de partners over dit programma geïnformeerd en wordt verder uitvoering gegeven aan de genoemde acties.

Met het vaststellen van dit Programma zijn de prioriteiten voor 2009 bepaald. De vertegenwoordigers in de Stuurgroep wordt verzocht dit programma af te stemmen en op te nemen in de eigen mono- en multidisciplinaire planning

In Hoofdstuk 2 zijn de werkzaamheden 2008 – 2009 - 2010 weergegeven.

In de begroting voor 2009 (bijlage II) zijn ten opzichte van 2008 geen wijzigingen doorgevoerd. De loonkosten voor de Voorzitter Waddex zijn bij de post multidisciplinair opleiden en oefenen ondergebracht. Net als voorgaande jaren zijn 200 voorlichtingsuren gereserveerd ten behoeve van het opstellen van een aantal CRW nieuwsbrieven en het digitaal ontsluiten van relevante CRW informatie.

Project Waterrand.

In 2009 wordt het Waterrand project afgerond en wordt het implementatieproces opgestart. De voortgang van de implementatie zal in 2009 in iedere Stuurgroep vergadering aan de orde komen. De Waddex/ Waterrand werkgroepen die in 2008 diverse producten hebben opgesteld worden ontbonden met uitzondering van de werkgroep meerjaren opleiden en oefenen. I.v.m. het voortschrijdende karakter van deze werkgroep is de Stuurgroep voorgesteld deze werkgroep te laten bestaan. Op deze wijze kan ieder jaar opnieuw een juiste afstemming met de diverse eigen OTO jaarplannen van de betrokken organisaties plaats vinden.

Het Waddex overleg zal als klankbord cq operationeel platform fungeren waarin de voorstellen van Waterrand getoetst worden op wenselijkheid en haalbaarheid voor het Waddengebied.

Implementatie punten Waterrand voor 2009:

- handboek incidentmanagement op het water, gevat in het model IBP;
- procedures en regelingen incidentbestrijding op het water;
- zorgnormen incidentenbestrijding op het water;
- opleiding- en oefenplan incidentenbestrijding op het water;
- overlegstructuur en beheerorganisatie;
- informatiemanagement;
- melding en alarmering;
- leiding- en alarmering.

Dit zal leiden tot een geactualiseerd CRW, aan de hand van het model 'Incident bestrijdingsplan' van waterrand. Voor de volledigheid wordt verwezen naar de website www.waterrand.nl

Het mag duidelijk zijn dat het advies van BZK over de implementatie van het project Waterrand behoeft in 2009 niet afgewacht wordt en dat we in 2009 "aan de slag" willen.

De werkzaamheden voor het Waddenzeebreed Waddex zijn op te knippen in de coördinatie en (deels) organisatie van de verschillende (operationele en bestuurlijke) oefeningen en de implementatie van de verschillende Waddex/ Waterrand afspraken. Voor 2009 betreft het de implementatie van de:

- *land- waterprocessen (standaard procedures opstappen, aanlanden, veiligheid);*
- *melding- en alarmeringsprocessen (en informatiemanagement);*
- *vervolgbijeenkomsten opleiden en oefenen;*

Inmiddels is het '*Meerjaren opleidings- en oefenbeleidsplan*' opgesteld (zie ook 2.4) Dit product is in samenwerking met het project Waterrand (dat de opleiding en oefencriteria maakt) ontwikkeld en betrokken bij het opstellen van dit Jaarprogramma. Noemenswaardig is de uitwerking van het ramptype 2, "ongeval op water", in de Leidraad Maatramp en de introductie van een nieuw incidentscenario "losgeslagen schepen en/of lading".

De aanzet van meldkamerprocedures en de land- waterprocedures zijn in 2008 i.o.m. Waddex opgesteld. Deze producten zijn ingebracht bij Waterrand en worden in 2009, samen met de overige producten uit Waterrand vertaald naar een geactualiseerd CRW/ IBP Waddenzee. Het geactualiseerde plan wordt ter vaststelling aan de CRW Stuurgroep voorgelegd. De implementatie van de Waterrand afspraken, het nieuwe Incident bestrijdingsplan voor het Wad, vindt in 2009 plaats. Het zwaartepunt van de Waddex activiteiten is neergelegd in het Oefenjaarplan 2009. Naast de Waddenzeebrede coördinatie van de operationele oefeningen wordt aandacht besteed aan: de versterking van het "netwerk", het beoefenen van de gemaakte afspraken over crisiscommunicatie, de meldingen en alarmering enz.

2. Structuur en werkzaamheden

Overlegstructuur.

CRW Stuurgroep en Waddenzeebreed Waddex.

In 2008 is gewerkt binnen volgens de eerder door de Beheercommissie vastgestelde overleg structuur. Daarbij heeft het Waddex overleg heeft zich gebogen over de verbetering van de operationele coördinatie, en het structureren van het multidisciplinair opleiden en oefenen. De Beheercommissie is gewijzigd in de CRW Stuurgroep waarin nu deelnemers zowel op directie- als op bestuurlijk niveau zitting hebben.

De Stuurgroep kent een vergaderfrequentie van 2 maal per jaar, het Waddex komt 4 tot 5 maal per jaar bijeen.

Werkzaamheden 2009

Bij de inleiding is gemeld dat activiteiten doorlopen in 2009. Pas na af ronding worden nieuwe activiteiten geïnitieerd. Alle activiteiten zijn ondergebracht in de onderstaande onderdelen.

Onderdeel	Verantwoordelijk voor de voortgang
A. De bestuurlijke coördinatie,	secretariaat CRW;
B. De operationele coördinatie,	Waddex;
C. De communicatie,	Waddex, secretariaat CRW;
D. Het opleiden en oefenen,	Werkgroep OTO, Waddex, secretariaat CRW;
E. Het onderzoek,	ondergebracht bij opleiden en oefenen.

Zoals eerder aangekondigd heeft in 2008 de evaluatie van het CRW plaats gevonden. Deze evaluatie krijgt in 2009 een vervolg waarbij de aansluiting wordt gezocht met de uitkomsten van het Waterrandproject en de hiervoor in 2009 te doorlopen implementatieprocessen en de gevolgen van de wet op de Veiligheidsregio's voor het CRW.

Deelnemende partners

De partners die zitting hebben in de Stuurgroep zijn:

De gemeente de Marne, voorzitter en mede namens de kustgemeenten, de Veiligheidsregio's Noord Holland Noord, Groningen en Fryslân, het Kustwachtcentrum (KWC), de Provincie Fryslân mede namens de Provincies Noord Holland en Groningen, de gemeente Schiermonnikoog namens de eilandgemeenten, Korps Landelijke Politiediensten (KLPD), Rijkswaterstaat (RWS), Landbouw Natuurbeheer en Voedselveiligheid (LNV) en het CRW secretariaat.

De partner die zitting hebben in het Waddex overleg zijn:

Brandweer Fryslân, voorzitter, de Veiligheidsregio's/ hulpverleningsdiensten Noord Holland Noord, Groningen en Fryslân, het KWC, de Provincie Fryslân mede namens de Provincies Noord Holland en Groningen, de gemeente Terschelling en Texel namens de gemeenten en brandweer, RWS, LNV en de Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR), de Regiopolitie Fryslân mede namens de partners in Groningen en Noord Holland Noord en het CRW secretariaat.

2.1 A. De bestuurlijke coördinatie.

De belangrijkste (doorlopende) bestuurlijke activiteit blijft de organisatie van de jaarlijkse bestuurlijke oefening, de vertaling van de hieruit voortvloeiende conclusies en aanbevelingen naar het Coördinatieplan en de communicatie hierover met de deelnemers.

In 2009 worden er drie bijeenkomsten voor en met de bestuurders georganiseerd. Dit betreft de volgende bestuurlijke oefening, er komt in het voorjaar een vervolg op de bijeenkomst van 8

oktober 2007 en een wordt naar aanleiding van een Wadloop oefening een aparte bestuurlijke bijeenkomst voor de betrokken gemeenten georganiseerd.

Het thema van de bestuurlijke oefening in 2009 [datum nog niet bekend] wordt mede bepaald door de uitkomst van de op 6 oktober 2008 gehouden oefening.

Begin 2009 krijgt de bestuurlijke themabijeenkomst van 8 oktober 2007 een vervolg. Dan wordt opnieuw met alle betrokken bestuurders gesproken over de ontwikkeling van de wet Veiligheidsregio's, de gevolgen voor het CRW vanuit het project Waterrand. (De ombouw naar een Incidentbestrijdingsplan)

Nieuw is het voornemen om een aparte bestuurlijke bijeenkomst te beleggen over de effecten van een grootschalig incident met *wadlopers* en de gevolgen voor de betrokken gemeenten. De regie van deze bijeenkomst is in handen van de Hulpverleningsdienst Groningen.

Het beleggen van het overleg van de Stuurgroep CRW is ondergebracht bij de bestuurlijke coördinatie. De belangrijkste taken zijn:

- Het (laten) actualiseren van het CRW, inclusief bijlagen;
- De bovenregionale coördinatie van operationele processen;
- Het bovenregionaal vaststellen en regisseren van de oefendoelen, de oefenbehoefte en oefenplannen;
- Het (laten) operationaliseren van het CRW;
- De aansturing van het Waddenzeebrede Waddex;
- Het onderhouden van de relatie met de convenant partners;
- De jaarlijkse rapportage aan het RCW over de voortgang en uitvoering van activiteiten t.a.v. het CRW.

2.2 B. De operationele coördinatie

De operationele coördinatie van het CRW is een verantwoordelijkheid van de hulpverleningsdiensten en de gemeenten. Met het Multidisciplinair Jaarplan Oefenen 2009, deel II, wordt invulling gegeven aan deze gezamenlijke verantwoordelijkheid. De daarin door Waddex gestelde prioriteiten zijn mede gebaseerd op het door de Stuurgroep vast te stellen CRW Meerjaren Multidisciplinair Opleiding- en Oefenbeleidsplan 2009 – 2013.

De coördinatie en bewaking van de uitvoering van het Jaarplan komt voor rekening van de Voorzitter Waddex die hiervoor 16 uur per week wordt ingezet. De kosten voor de inzet van voorzitter Waddex zijn opgenomen in de begroting van 2009.

Het Waddenzeebrede Waddexoverleg zal 5 maal per jaar worden belegd. Op basis van de uitkomst van de evaluatie 2008 wordt onderzocht welke de rol van havenmeesters in het Waddex overleg kan en moet zijn.

In verband met de afstemming op de OTO plannen van alle betrokken organisaties, wordt de in 2008 ingerichte Waddex (Waterrand) "OTO" werkgroep in stand gehouden. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de diverse direct betrokken regionale OTO bureaus.

Belangrijkste taken voor het Waddex

- Het gevraagd en ongevraagd adviseren aan de Stuurgroep CRW;
- Het inventariseren, operationeel afstemmen en uitwerken van de oefenbehoefte, de oefendoelen en de oefenplannen Waddenzeebreed. Daarbij is speciale aandacht nodig voor het oostelijk deel van de Waddenzee vanwege o.a. de grootschalige (economische) ontwikkelingen in Eemsmond en de samenwerking met de Duitse autoriteiten.
- Uitwisselen van oefen- en incidentevaluaties en op basis daarvan voorstellen doen voor de actualisatie van het CRW;

- Het operationeel afstemmen en uitwerken van de operationele CRW processen;
- Borgen van de link met de regionale en monodisciplinaire OTO's. Op basis van de uitkomst CRW evaluatie 2008 wordt voorgesteld de relatie tussen gemeenten en Waddex verder te versterken met speciale aandacht voor de rol van de gemeenten in de overleggen van de (Waddenzee- watergerichte) incidentbestrijding (COPI/ GBT/ ROT/ RBT)
- Het in de Waddex werkgroep OTO opstellen van het jaarlijkse Multidisciplinaire Jaarplan Oefenen met in 2009 speciale aandacht voor de alarmeringsoefening (inclusief gemeenten), de rol van MKF en de verfijning van het "uitvraagprotocol", de crisiscommunicatie, en de uitwerking en toetsing van de (Waterrand)zorgnormen;

2.3 C. De communicatie.

De communicatie is opgedeeld in twee fasen: de warme en de koude.

Crisiscommunicatie ("warme fase")

Het draaiboek voor de crisiscommunicatie is op 13 april 2007 als leidraad door de Beheercommissie vastgesteld. Het onderwerp is vervolgens ingebracht als te beoefenen onderdeel in het Multidisciplinair Jaarplan Oefenen 2009. Vanuit de evaluatie 2008 wordt de aanbeveling gedaan dit draaiboek in 2009 nader uit te werken en meer "SMART" te maken en de crisiscommunicatie verder te beoefenen.

Voorlichting ("koude fase")

Het verder verbeteren van de communicatie over het plan en het multidisciplinair oefenen, krijgt ook in 2009 een vervolg.

Hiervoor wordt opnieuw ca. 200 uur communicatiecapaciteit ingehuurd. Naast de nieuwsbrieven wordt voorgesteld deze capaciteit in te zetten ten behoeve van de netwerkbijeenkomst(en), de genoemde bestuurlijke en/of operationele oefeningen, het bijhouden van de CRW website en de aanpassing van de CRW brochure na het omzetten van het CRW naar een Incident bestrijdingsplan.

De kosten voor de inzet van de communicatiecapaciteit zijn opgenomen in de begroting van 2009. De onderwerpen voor de Nieuwsbrieven worden i.o.m. de partners bepaald. Naast de reguliere nieuwsbrieven wordt voorgesteld in 2009 een speciale nieuwsbrief uit te brengen over o.a. de rol van de gemeenten, wijzigen CRW op basis van uitkomsten Waterrand project, enz.

Opsomming voorlichtingsactiviteiten "koud":

- Introductie (Waterrand) Incident bestrijdingsplan op diverse niveaus;
- Opstellen CRW nieuwsbrieven waaronder één of twee "specials" (gemeentelijk en bestuurlijk georiënteerd). Vanuit de enquête 2008 is gevraagd naar een speciale "risicoanalyse" voor het Waddengebied. In het Meerjaren multidisciplinair opleiding en oefenbeleidsplan 2009 – 2013 is een gebiedsspecifieke (risico) maatlat opgenomen. Gezien de relatie naar de gevraagde "risicoanalyse" voldoende reden om hier aan te schenken.
- Aanpassen van de CRW brochure na omzetten CRW naar Incident bestrijdingsplan Waddenzee;
- Bijhouden CRW website + verder inrichten Waddex faciliteiten waarvoor de vergaderinformatie "afgeschermd" wordt aangeboden.

Het CRW- secretariaat is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze activiteit.

2.4 D. Het opleiden en oefenen.

Multidisciplinair Jaarplan Oefenen 2009. Hierin zijn alle voorgenomen oefeningen voor 2009 vastgelegd. Ten opzichte van het voorgaande jaar is het minder omvangrijk geworden. Dit heeft alles te maken met de komst van het Meerjaren Opleiden en Oefenbeleidsplan.

Nog steeds kan gesteld worden dat door invulling te geven aan de in het Jaarplan genoemde trainingen en oefeningen de routine ontstaat die nodig is om tijdens incidenten en crisissituaties adequaat op te kunnen treden. Tegelijkertijd kan ook niet anders geconstateerd worden dat ook het watergericht oefenen voor de Hulpverleningsdiensten slechts een onderdeel is van een groter geheel.

Met dit Jaarplan zijn afspraken gemaakt over de beoogde oefenambities en het structureel oefenen op zowel bestuurlijk als operationeel niveau.

In **bijlage I** is een overzicht opgenomen van alle (doorlopende) bestaande activiteiten.

Ten behoeve van het opleiden en oefen wordt verwezen naar het Meerjaren Multidisciplinair Opleiding en Oefenbeleidsplan 2009 – 2013.

Het bestuurlijk oefenen van het BTW wordt vanuit het CRW- secretariaat geïnitieerd en ondersteund. Dit is weergegeven bij bestuurlijke coördinatie. De oefening vindt plaats onder regie van de Hulpverleningsdienst Fryslân.

De coördinatie van het operationeel oefenen vindt plaats onder de vlag van het Waddenzeebrede Waddex waarin direct de afstemming met alle overige operationele partners plaats vindt.

RBP veerdiensten. In het voorjaar 2009 wordt het Rampbestrijdingsplan voor de Veerdiensten beoefend. Het planbeheer is in verband met de diversiteit aan operationele informatie ondergebracht bij het Waddex overleg, hierover wordt gerapporteerd aan de Stuurgroep CRW.

2.5 E. Het onderzoek.

In 2007 heeft de Beheercommissie besloten het voor onderzoek gereserveerde budget van € 20.000 in het vervolg op te nemen in de het budget voor het opleiden en oefenen.

De bijlagen.

*In de **bijlage I** is een overzicht opgenomen van de eerder opgestarte en doorlopende werkzaamheden met de huidige stand van zaken per onderdeel. Dit overzicht wordt voorgelegd aan de Stuurgroep waarmee inzicht wordt gegeven op de voortgang van de verschillende onderwerpen en desgewenst prioriteiten kan stellen en sturing krijgen op de voortgang.*

*In **bijlage II** is de begroting 2009 opgenomen.*

Bijlage I, Overzicht doorlopende werkzaamheden

Overzicht per november 2008

A. Uitwerking bestuurlijke coördinatie, trekker het secretariaat.

In 2009 wordt aan de hieronder genoemde werkzaamheden een vervolg gegeven.

Actiepunten uit te voeren op regionaal en/of Waterrand niveau:

	doorlopend vanuit 2007, 2008 e.v.	2009
- Het opstellen van het volgende jaarprogramma, opstellen jaarverslag enz;	Programma 2009 – 2010. Jaarverslag 2007 is gereed.	Jaarverslag 2008
- Ondersteuning Bestuurlijke oefening 2008/ 2009 + vertaling naar aanbevelingen Stuurgroep.	Ad hoc, doorlopend	Stuurgroep informeren
- Het periodiek terugkoppelen Programma's en Jaarverslagen naar het Regionaal Coördinatiecollege Waddengebied, RCW, de betrokken Veiligheidsregio's en Ministeries;	CRW-jaarprogr. 09 - 10 voorleggen aan VR RCW door Vz	Jaarverslag 2008

Actiepunten uit te voeren op regionaal en/of Waterrand niveau Planbeheer

	doorlopend vanuit 2007, 2008 e.v.	2009
- Het voeren van het secretariaat en het onderhouden van contacten;	Doorlopend	Doorlopend
- Het beleggen de bijeenkomsten van de Stuurgroep;	Doorlopend	Plannen nieuwe bijeenkomsten Beheercie 2009
- Wijzigen CRW naar (Waterrand) Incident bestrijdingsplan	Doorlopend	Doorlopend
- Bijhouden wijzigingen, worden (indien nodig) minimaal één maal per jaar aan de gebruikers van het CRW plan toegestuurd;	Doorlopend	Doorlopend
- Het digitaal aanbieden van het CRW, Rampbestrijdingsplan veerdiensten en de risicokaart Waddenzee en het onder de aandacht brengen bij de daarvoor beoogde doelgroep;	Is opgenomen in communicatie strategie.	Doorlopend
- Het publiceren van nieuwsbrieven en organiseren van themabijeenkomsten;	Deels Uitgevoerd.	Opstellen 21 nieuwsbrieven
- Het bijhouden van het Rampbestrijdingsplan voor de veerdiensten.	-	nieuw

B. Uitwerking operationele coördinatie, door de regionale brandweercommandanten.

De Hulpverleningsdienst Fryslân verzorgt de operationele coördinatie binnen het Waddex overleg. De actiepunten voor het Waddex platform zijn neergelegd in het Multidisciplinair oefenplan 2009

C. Communicatie, trekker afdeling communicatie Provincie Fryslân

Zie 2.3

D. Opleiden en oefenen, trekker voorzitter Waddex

Zie 2.4.

E. Onderzoek, trekker de direct betrokken diensten i.o.m. het secretariaat

Is ondergebracht bij het onderdeel opleidingen oefeningen.

Bijlage II, CRW begroting 2009.

Conform hoofdstuk 5 van het Coördinatieplan Rampenbestrijding Waddenzee zijn de volgende rubrieken voorzien:

<i>Rubriek</i>	<i>geplande uitgaven in 2009</i>
secretariaat	
- loonkosten CRW-secretariaat (1fte op schaal 10 niveau)	€ 65.000
- secretariaatskosten incl. druk- en verzendkosten van de wijzigingen	- 2.000
vergaderkosten	- 500
onvoorzien	- 2.500
PR-activiteiten (workshops, netwerkdagen, informatieverstrekking, nieuwsbrieven, website)	
- Inhuur PR capaciteit 200 uur á € 75	€ 15.000
multidisciplinaire opleidingen, oefeningen en onderzoek	
- loonkosten Waddex	€ 30.000
- bestuurlijke oefening (najaar)	- 25.000
- uitvoering operationele voorbereiding	- 5.000
- bestuurlijke bijeenkomst (voorjaar)	- 5.000
totaal	€ 150.000